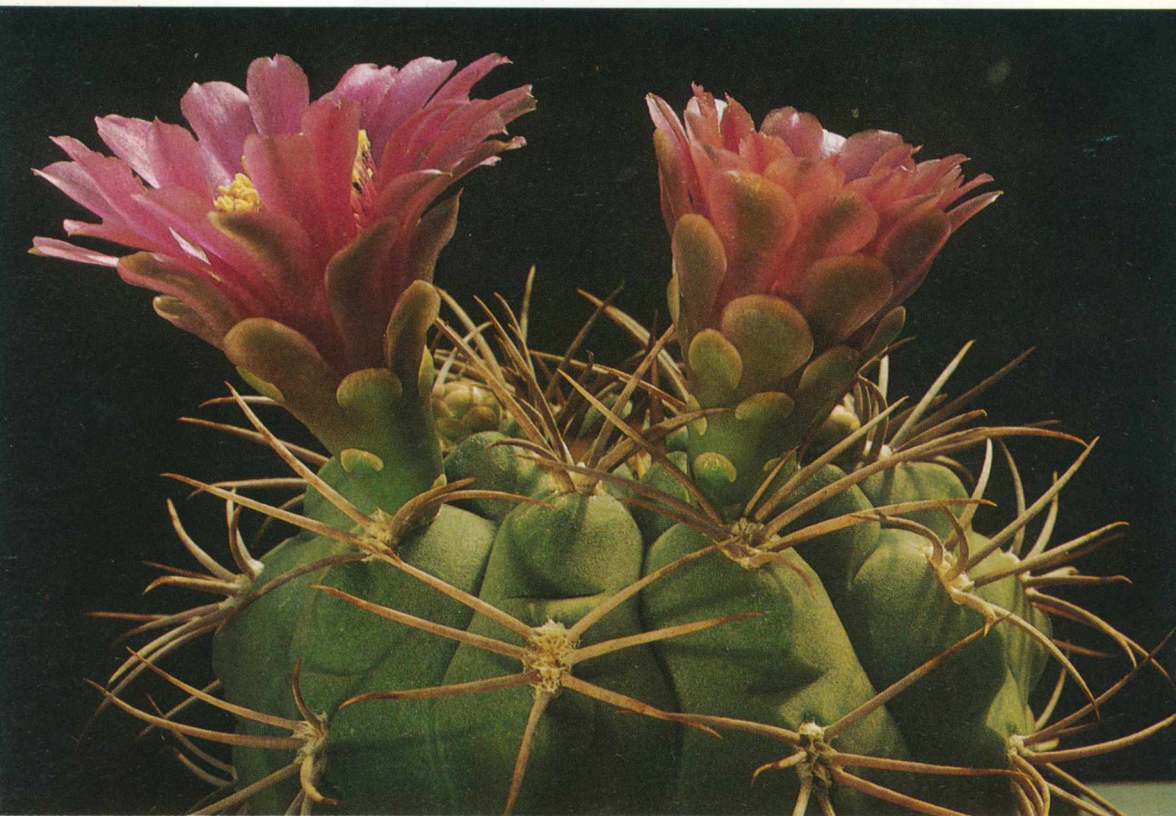

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Gymnocalycium tillianum W. Rausch

Foto: Th. Neutelings

ISBN 0039-4467

62ste JAARGANG
No. 6
JUNI 1983

Gymnocalycium (V)

LUDWIG BERCHT

Serie V *Pileisperma* nom. prov. sensu Frank.

Kenmerk van de serie: De zaden zijn hoedvormig of halfbolvormig met een breed, basaal hilum. Grootte ongeveer 1 mm. De testa is mat bruinzwart met kleine ronde knobbeltjes. Het hilum is breder dan de zaaddiameter en heeft een brede randzoom die het hilummidden niet dekt. Geen arillushuid. Tot deze serie behoort tot nu toe slechts één naam: *Gymnocalycium tillianum* Rausch¹⁰¹¹. Over deze fraaibedoornde en prachtig roodbloeiende plant is al veel gezegd in de vorige aflevering onder Mostiana. De soort komt, zoals reeds aangehaald, uit de Sierra de Ambato in de provincie Catamarca. Ze groeien op een hoogte van zo'n 3000 m.

Serie VI *Chiquitana* Buxbaum.

Kenmerk van de serie: De zaden zijn verlengd eivormig met een basaal hilum. De hilumzoom kan kraagvormig verwijd zijn. De testa is glanzend bruinzwart met grote ronde knobbeltjes. Het hilum is basaal, iets verdiept, ovaal en zonder randzoom. Geen arillushuid.

De serie bestaat tot nu toe uit twee soorten: *G. chiquitanum* en *G. paediophilum*.

In 1961 vond Pater Hammerschmid (zonder "t") in de heuvels bij het dorpje Natividad even ten zuiden van San José, Dept. Santa Cruz, Bolivia, planten met een lichtgroen lichaam en grote, roze bloemen. Cardenas¹⁰²¹ beschreef in 1963 deze planten als *Gymnocalycium chiquitanum*. Hammerschmid had ook planten naar Europa verzonden, welke door Backeberg beschreven werden als *Gymnocalycium hammerschmidii*¹⁰³¹. Daar Cardenas' publicatie eerder verscheen, is de laatste naam dus synoniem te stellen aan *G. chiquitanum*¹⁰⁴¹.

In 1977 beschreef Schütz¹⁰⁵¹ planten die opgekweekt werden uit zaad FR 1177. Het nomen provisorium van Ritter voor deze soort (*G. paediophilum*) werd waarschijnlijk onbewust verschreven tot *Gymnocalycium paediophyllum*. In zijn levenswerk geeft Ritter zijn eigen beschrijving van de soort¹⁰⁶¹. De plant spruit rijkelijk aan de basis vandaar Ritters naam: houdend van kinderen. Ritter vond deze planten op de Cerro Leon, Dept. Boqueron, Paraguay.

Beide soorten zijn enigszins gevoelig voor kou. Temperaturen onder 10°C - zeker voor langere tijd - dient men te vermijden. In de zomer veel water geven.

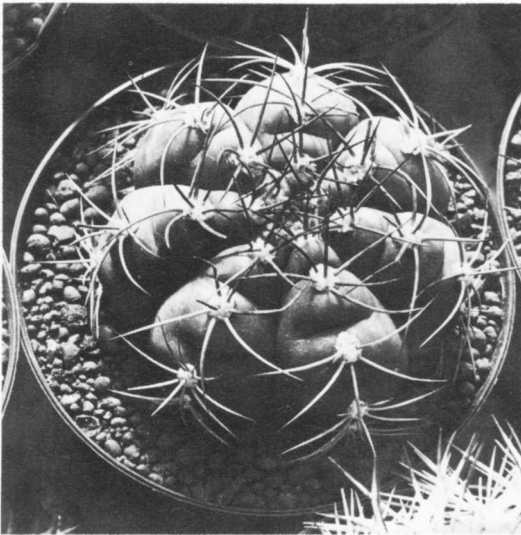
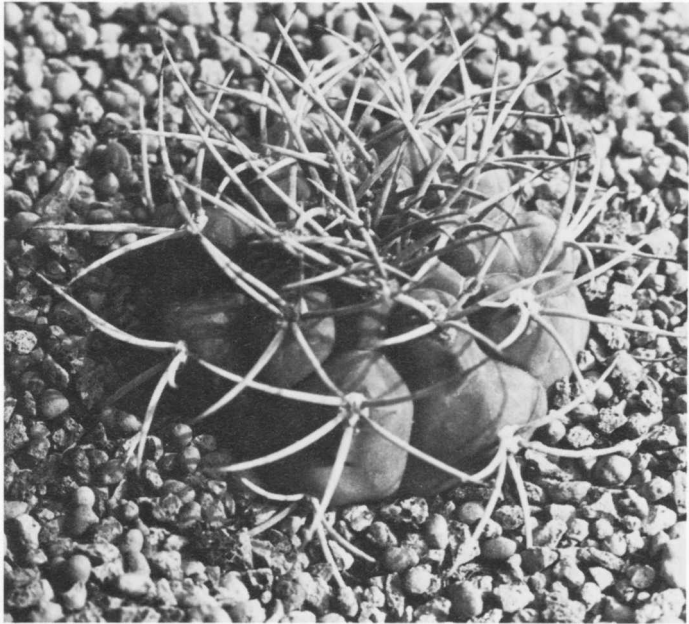
Serie VII *Castellanosiana* Buxbaum.

Subserie A: De zaden zijn scheef eivormig met scheef basaal hilum. Grootte ongeveer 1 mm. De testa is glanzend bruinzwart met gladde, vlakke, moeilijk herkenbare cellen, waarop een konisch, hoogglanzend doornknobbeltje. Het hilum is ovaal met vooral bij de micropyle een zwammige randzoom. Geen arillushuid.

Subserie B: Als bij de subserie A, echter het hilum is langgerechter en meer sublateraal. De doornknobbeltjes zijn kleiner. De randzoom is meer aanwezig.

Tot deze serie behoren twee namen: *G. bozsingianum* en *G. castellanosii*. *Gymnocalycium castellanosii* is een soort die Backeberg¹⁰⁷¹ beschreef aan de hand van importplanten van Stümer. Hij kon geen standplaats opgeven.

Gymnocalycium castellanosii

Gymnocalycium chiquitanum

Uit recentere expedities is bekend geworden dat *G. castellanosii* voorkomt in de Sierra de Malanzan in het zuiden van de provincie La Rioja. Binnen de door Piltz gevonden populaties¹⁰⁸⁾ komen beide zaadvormen voor: de noordelijke meer type A, de zuidelijke type B. Grenzend aan het zuidelijke verspreidingsgebied van *G. castellanosii* en wel bij Chepes Viejo (Prov. La Rioja) is de vindplaats van *Gymnocalycium bozsingianum* Schuetz¹⁰⁹⁾. Een Duitse vertaling aan de nieuwbeschrijving geeft Antesberger¹¹⁰⁾. De oorspronkelijke, aan de beschrijving ten grondslag lig-

Het zaadtype
behoort bij
serie VII.

Gymnocal. ferocior nom. prov.

Foto F. Strigl

gende planten zijn gevonden door Fehser. Zaad ervan kwam in de handel als *G. spec.* Chap. V. In latere jaren hebben zowel Bozsing als Piltz de soort op de standplaats naverzamelde.

De cultuur van deze op matige hoogte groeiende soorten is gelijk aan die der Mostiana-groep.

Literatuur:

- 101. W. Rausch, K.u.a.S 1970, p. 66
- 102. M. Cardenas, Cactus (Fr.) 1963, p. 95
- 103. C. Backeberg, Descr. Cact. Nov. III 1963, p. 7
- 104. G. Frank, K.u.a.S. 1966, p. 167/Succulenta 1966, p. 164
- 105. B. Schütz, Kaktusy 1977, p. 100
- 106. F. Ritter, Kakteen in Südamerika Band 1, p. 269 (1979)
- 107. C. Backeberg, Kaktus ABC 1935, p. 287
- 108. J. Piltz, Feldnummerliste
- 109. B. Schütz, Kaktusy 1977, p. 124
- 110. H. Antesberger, K.u.a.S. 1982, p. 142

(wordt vervolgd)

Mesembryanthemaceae (XXXII)

FRANS NOLTEE en ARIE DE GRAAF

54. *Glottiphyllum* (tongblad)

Tot de meest vreemde planten uit de toch al uitzonderlijke familie der Mesems behoren de planten van het geslacht *Glottiphyllum*. Niet zozeer omdat zij moeilijk te kweken zijn of omdat zij niet gemakkelijk zouden bloeien. Integendeel, *Glottiphyllums* groeien en bloeien "om te scheuren". Dit dan in letterlijke zin, speciaal met betrekking tot het groeien. Als u de planten op een verkeerde wijze behandelt, dat wil zeggen te veel water geeft op het verkeerde tijdstip, dan groeien zij uit tot wanstaltige, groene, zeer waterige, slappe, wild uitstoelende planten die op een kwaad moment gewoon openbarsten. Deze waterige, slappe exemplaren zijn heel moeilijk de winter door te krijgen, vooral als u ze te koud houdt. Ze kunnen dan in een ontstellend korte periode volledig verslijmen. De enige manier om dergelijke planten

Glottiphyllum fragrans

Foto: A. de Graaf

toch nog van een gewisse dood te redden is: ze volledig droog en bij een temperatuur van tenminste 15° C overwinteren. Hopelijk overleven ze zodoende de winter tot de volgende groeiperiode. Deze verkeerd gekweekte planten dient u echter geen water te geven voordat de oude bladeren verschrompeld zijn en zich nieuwe bladeren gevormd hebben. Ook dan nog dient men zeer voorzichtig te zijn met water geven. Laat ze maar rustig droog staan, al was het de gehele zomer!

Dit was dan de behandeling van verkeerd gekweekte planten.

De juiste behandeling van *Glottiphyllums* is in wezen erg gemakkelijk. U moet de planten gewoon verwaarlozen.

De groeiperiode is slechts zéér kort en valt in het voorjaar, zo omstreeks april als de natuur wat milder wordt. Dan hebben (goed gekweekte) planten gedurende 1 of 2 weken water nodig en wel zoveel dat de planten zich kunnen volzuigen, niet meer en niet minder. Na deze periode mogen de

Glottiphyllum neilii

Foto: A. de Graaf

planten geen druppel water meer krijgen. Dit houdt u consequent vol tot in de nazomer, tot zo ongeveer augustus/september. Laat u zich niet verleiden gedurende de zomer toch water te geven. Het resultaat zal zijn zoals beschreven in de aanvang van dit artikel.

In augustus of iets later bloeien de planten en dan hebben ze weer wat water nodig om met dit water de noodzakelijke voedingsstoffen op te kunnen nemen. Daardoor vormen ze een reserve aan voedsel om de winter door te komen. Na de bloei volstrekt geen water meer geven tot het volgend voorjaar.

U zult dan zien dat de planten mooi gedrongen blijven en als de zomer maar zonnig genoeg is geweest, zullen vele planten uit dit geslacht prachtig glanzend, helder tot donkergroen en zelfs paarsachtig blauw gekleurd zijn. Het natuurlijke uiterlijk van *Glottiphyllums*. Een plaatsje bovenin de kas is de beste standplaats. Zij ontvangen dan een maximale hoeveelheid licht en zon. Bovendien blijven ze droger doordat ze niet per abuis toch, tegelijk met andere planten, water krijgen.

Over de samenstelling van de potgrond lopen de meningen nogal uiteen. Meestal wordt geadviseerd een mengsel samen te stellen van 2 delen grof zand en 1 deel klei. Een mengsel dat ook goede resultaten geeft bevat 3 delen steensplit of zeer grof zand, 2 delen fijngezeven klei en 1 deel goede potgrond. Het voornaamste is evenwel dat de potgrond goed doorlatend is, zodat overtollig water snel afgevoerd wordt.

Het verspreidingsgebied van *Glottiphyllums* ligt in het zuiden van de Kaap-provincie in Zuid-Afrika.

Het geslacht omvat 58 soorten. Het is echter moeilijk om aan goede soorten te komen. *Glottiphyllums* hybridiseren heel gemakkelijk en uit zaad, dat regelmatig wordt aangeboden, ontwikkelen zich meestal kruisingen. Het op naam brengen levert dan ook veel moeilijkheden op. Het zaaien op zichzelf gaat heel gemakkelijk. De opkomst is redelijk tot zeer goed. De groei van de zaailingen is eveneens voorspoedig en na een jaar hebt u al aardige plantjes, die zich na dat eerste jaar zonder problemen laten voortkweken op de eerder omschreven wijze.

Van de 58 beschreven soorten en variëteiten zijn er niet zo bar veel in cultuur. De bloemkleur is overwegend geel.

Als voornaamste noemen we: *G. angustum* met groene bladeren en een bloemdiameter van 6 cm; *G. carnosum*, grasgroen, bloem 6½ cm Ø; *G. fragrans*, donkergroen, bloem 8-10 cm Ø, geurend; *G. grandiflorum*, lichtgroen, bloem, zoals de naam al zegt, zeer groot, tot 12 cm Ø; *G. jacobsonianum*, donker grijsgroen, eveneens met grote, tot 10 cm Ø, bloem; *G. linguiforme*, glanzend groen met 7 cm grote, goudgele bloemen. U kunt welhaast als vaststaand aannemen dat er geen echte *G. linguiforme* in de collecties voorkomen. Met deze plant is bewust of onbewust zoveel gekruisd dat geen enkele plant nog aan de beschrijving voldoet; *G. neilii*, één van de mooiste soorten; indien hij goed gekweekt is heeft deze plant dof grijsgroene tot roodbruine bladeren, bloemen tot 10 cm Ø; *G. nelii*, korte, dicht opeen gedrongen bladeren die prachtig donkerpaars-groen kunnen verkleuren bij een zonnige standplaats, bloem wat aan de kleine kant voor *Glottiphyllums*; 4 cm Ø; *G. oligocarpum* met korte, sterk afgeronde, fluweelachtige bladeren van een witachtige, grijsgroene kleur. Het is net of de bladeren een beetje stoffig zijn, bloem ca. 6 cm Ø; *G. parvifolium*, een niet zo interessante soort met donkergroene, vrij spitse, rechtop staande bladeren, bloem 8 cm Ø; *G. regium*, lichtgroene bladeren en vrij kleine bloe-

men, ca. 5 cm ϕ ; *G. semicylindricum*, glanzende helder groene bladeren, half cilindervormig, bloemen 4 cm ϕ , goudgeel.

Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge
Rotterdamseweg 88, 3332 AK Zwijndrecht

(wordt vervolgd)

Schlosser-veldnummers

HUGO SCHLOSSER

Hoe vreemd het ook mag klinken, er zijn Schlosser-veldnummers gepubliceerd die niet van mij stammen. Ze zijn zonder mijn voorkennis en ook zonder dat ik erover geraadpleegd werd gepubliceerd. Ik geef toe dat de man in kwestie met goede bedoelingen handelde, maar de daardoor ontstane verwarring neemt nu vormen aan, die een verificatie vereisen. Ik wil ook graag toegeven, dat ik een grote fout maakte door zo lang te zwijgen. Velen zullen zeggen: te lang. Ik hoop dat men er begrip voor heeft, dat ik met de bewuste verzamelaar een verhouding had die ik als vriendschap interpreteerde. Ik wilde hem dus niet voor het hoofd stoten. Steeds meer echter vraagt men mij om informatie en zo blijft er mij niets anders over dan duidelijkheid te scheppen. Wie verdere details verlangt mag mij rustig schrijven. Zakelijke vragen worden graag op zakelijke wijze beantwoord. Omdat het in dit kader te ver zou voeren om elk nummer apart te bespreken beperk ik mij tot de volgende verklaring. De op *Notocactussen* betrekking hebbende nummers 150- t/m 160 en 210 t/m momenteel 221 heb ik zelf opgesteld. Zij zijn dus authentiek en in bepaalde gevallen ook door een met dat nummer strokende beschrijving van namen voorzien. De nummers 166 t/m 209 stammen **niet** van mij en vanwege de aangehaalde redenen, steunen zij niet op mijn veldonderzoek. Ik geef er de voorkeur aan ze niet te gebruiken, want bij deze nummers ontbreekt de basis voor een werkelijk veldnummer. Alle andere nummers en ook de in niet door mij ondertekende publicaties of op enige andere wijze gebruikte "nomina provisorica" zijn derhalve niet acceptabel. Van de nummers Schl. 210, 211 en 212 zijn volgens informatie die ik ontving zaden en misschien ook planten in omloop gebracht die niets met mijn nummers van doen hebben. Zelf heb ik deze nummers niet in omloop gebracht. Alleen van Schl. 211 = *Notocactus ferrugineus* Schl. kwam authentieke nateelt in handen van zeer weinige, mij goed bekende personen.

Camino Régulo 4500, 124/ 15 Montevideo, Uruguay

Vertaling: J. Theunissen

BOEKBESPREKING

Plantenfotografie Aribert Jung/Paul Parey Verlag, Berlijn-München, 1982. Formaat: 23,5x16 cm, met 156 pagina's en 99 afbeeldingen, waarvan 25 op 8 platen in vierkleuren-druk en 11 tabellen. Stevige kaft, vierkleurig, geplastificeerd. Duitse taal. Prijs: DM 49,-.

Vele plantenliefhebbers fotograferen hun "schatten" in eigen of andermans collectie. Zij doen dat vaak met grote geestdrift en vragen zich soms af, hoe men het nog perfecter doen kan. Het is vaak moeilijk uit de vele mogelijkheden in de praktijk de goede te kiezen. Vele problemen blijven onopgelost. Het hier besproken werkje biedt zowel de beroepsfotograaf alsook de geïnteresseerde amateur vele antwoorden op vragen en hulp bij problemen uit de praktijk in woord en beeld. De praktische tips zijn systematisch gerangschikt en gemakkelijk te begrijpen. Aan de orde komen: cameratypen en hun gebruik, accessoires, het maken van standplaatsopnamen, macro- en microfotografie, materiaal kennis en laboratoriumtechniek. Er wordt hier, naar mijn mening, zoveel geboden, dat er nauwelijks vragen meer over zullen blijven. De auteur is zelf een ervaren praktijkman, die zijn kennis ook goed kan uitdragen.

Helmut Broogh, am Beisenkamp 78, D-4630 Bochum. Vertaling: A.B. Pullen

De levende steen... de edelsteen uit Coahuila

E. LANSENS

De levende steen, *Ariocarpus furfuraceus*, lijkt zodanig op de rotsen waar de plant tussengroeit dat ze zich als het ware vereenzelvigd met haar omgeving. Men staat op de plant te trappen zonder dat men het merkt; door hun harde weefsel ondervinden deze planten er geen schade van. Ware het niet geweest door een klapperslang, die ik in haar middagdutje stoorde, dan had ik deze prachtige cristaat niet gevonden.

Het lichaam van een normale volwassen plant heeft een diameter van ca. 10 cm, het is vlak tot licht gebogen. De tuberkels staan spiraalsgewijs, zijn grijs-groen, van boven en onder iets samengedrukt met een vereelt en wrattig oppervlak en naar het uiteinde toe scherp, in de nieuwgroei spits en aan de rugzijde gegroefd. De areolen op de tuberkeluiteinden zijn heel klein en kaal. De grote bietachtige peenwortel bevat Alkaloid, dit is een farmakologische stof met een physiologische werking, die te vergelijken is met Meskaline, dat voorkomt bij het geslacht *Lophophora*. In september-oktober verliest de plant zijn natuurlijke camouflage en dan verschijnen uit de wollige schedel 1 tot 3 witte tot roze bloemen tegelijk die 3 à 4 cm lang zijn en een diameter hebben van 4 à 5 cm. *A. furfuraceus* is een dagbloeier. De bloemen ontsluiten zich 's morgens omstreeks 9 uur om 's avonds rond 16 uur weer te sluiten. Wanneer het weer meezit kunnen we dagen van de bloemenpracht genieten. De vruchten verschijnen pas het volgende seizoen, ze zijn sappig en bevatten zwarte zaden.

Op eigen wortel is het een traaggroeiende, moeilijke plant. Uit zaad is *A. furfuraceus* te kweken mits men het piepkleine zaailingetje ent op *Peireskia*, later kan men deze dan overenten op een definitieve onderstam. Een

Cristaatvorm van *Ariocarpus furfuraceus*

Foto: A. Pullen

nadeel is, dat planten die zo gekweekt zijn wel bloeiwillig zijn maar ze verliezen hun oorspronkelijk uiterlijk. Op eigen wortel wenst deze plant een grondmengsel dat zeer doorlatend en kalkhoudend is. Een pH-waarde van 7 tot 8 is ideaal. Aan de hand van grondmonsters die ik op verschillende standplaatsen nam, kon een gemiddelde pH-waarde van 7,7 vastgesteld worden. Met het volgende grondmengsel heb ik tot op heden geen problemen gehad: 1/3 geklopte potscherven, 1/3 kwarts met een korrel van 1 à 3 mm en 1/3 leemgrond.

Daardoor meng ik een weinig zeewierkalk en houtas; ook voeg ik wat houtskool erbij. Deze planten vragen een zeer zonnige standplaats, liefst dicht bij het glas, vensterbankcultuur is voor ongeënte planten rampzalig. Alleen in de groeiperiode, van eind augustus tot begin oktober verlangen ze water; buiten deze periode water geven is hetzelfde als de plant vermoorden.

De bizarre groei, de prachtige bloei, zelfs op een tijdstip dat er in onze kaktusserre weinig of geen bloei is, geeft deze "levende steen" een heel aparte charme.

Ariocarpus furfuraceus is de meest preciese weerspiegeling van het landschap waarin deze planten groeien.

Bruggesteenweg 98, 8080 Ruiselede, België

De noodzaak tot bescherming van cactussen (slot)

H.A.HARRINGTON

Toen we over een heuveltop kwamen stuitte we op een wonderlijk panorama. Voor ons lag de oogst van een dag cactusroof. De Mexicaan, die de planten had verzameld, sorteerde soort bij soort. Nadat wij hem hadden overtuigd dat we niet van de vreemdelingendienst noch van de douane waren, vertelde hij ons dat hij 12 cent kreeg voor elke cactus, ongeacht het formaat, die hij bij de winkels langs de weg bracht. De winkels op hun beurt verkochten ze aan particulieren of aan grote cactushandelaren. De oogst van een dag werk was verbazingwekkend groot. Hij had vele hectaren volledig ontdaan van cactussen. Die werden aan het eind van elke dag in dozen en manden gestopt en per ezel naar een centraal distributiepunt bij de doorgaande weg gebracht. De volgende dag zou hij opnieuw de uitgestrekte halfwoestijn in trekken en leeghalen vanaf het punt waar hij de vorige dag was opgehouden. In dat tempo kan een enkele plunderaar in slechts enkele weken 25 vierkante kilometer natuur leeghalen.

We hobbelden terug naar de weg Texas 170. Onderweg zeiden we weinig tegen elkaar. Wat viel er ook te zeggen? We waren verdoofd door wat we inmiddels hadden gezien. Verdere tochten en uitstapjes leverden ons hetzelfde beeld. Waar vroeger overvloedig cactussen voorkwamen waren ze nu verdwenen. Tot Anguila Mesa en verder: hetzelfde verhaal - leeggehaald. Ten noorden van de hoofdweg in de richting van de Mariposa-mijnen en hun omgeving: hetzelfde liedje.

De bekoring die cactussen en andere succulenten op de Amerikanen uitoefenen roeit de planten onder onze neus uit. Bij Terlingua waren nog maar enkele geïsoleerde exemplaren te vinden van *Echinocereus erectocentrus* var. *pallidus*. De soort was zo goed als verdwenen.

Enkele kilometers verder kwam het tot een climax. Wat was Lajitas veranderd! Eens niet meer dan een stip op de kaart hield de plaats er nu een motel, vliegveldje en eigen bestuur op na. Een bord prees het aan als Amerika's toekomstige vakantie-land.

De kleine winkel was er evenwel nog en erachter vonden we het expeditie-punt van waaruit de meeste cactussen werden afgevoerd. Er lagen duizenden cactussen, opgehoopt en in dozen verpakt, klaar voor transport. Mexicaanse jongetjes met zware schoenen en handschoenen stampten en prop-ten de planten in grote kartonnen dozen.

De winkelier vertelde ons dat er elk ogenblik een vrachtwagen kon komen om de planten op te halen. Dat gebeurde twee maal per dag. Toen de wagen arriveerde laadden de jongens de dozen en zakken in. Met nauwelijks ingehouden woede probeerde ik inlichtingen uit de chauffeur los te peuten over de bestemming van de planten. Scheldend kreeg ik te horen dat ik mijn neus niet in andermans zaken moest steken. Hij was snel vertrokken. Het besef dat dit schouwspel zich binnen enkele dagen nog vele malen zou herhalen en telkens daarna opnieuw de hele zomer en herfst door, maakte ons misselijk. Alleen al het aantal planten dat werd afgevoerd betekende volgens mij een fundamentele schending van de natuur.

Ondanks dat onze tocht bevredigend en opwindend was geweest (we troffen de piek van het bloeiseizoen) knaagde frustratie over wat we gezien hadden aan me. Er zijn overal in het Zuidwesten eindeloze vlakten met leegte. Het is ondoenlijk om in de gaten te houden wie het gebied betreedt of verlaat. Hele vrachtladingen planten worden dagelijks het gebied uit gesleept zonder dat ze worden gezien.

Die herfst deed ik, thuis in Lafayette, inkopen in de supermarkt. Tot mijn ontsteltenis zag ik bij de plantenafdeling schappen vol opgepotte cactussen. Het waren allemaal exemplaren van *Echinocereus dasyacanthus*. Er stond een bordje bij met "vrolijke Texaanse stekelvarkens". In de kruin van de meeste planten zaten teddybeer-ogen gestoken. Kleine stropdassen waren rond de voet gebonden. In sommige planten had men kunstbloemen gestoken, de pinnen diep in het plantevlees. Dat moest de indruk wekken dat ze in bloei stonden.

Ik vroeg naar de bedrijfsleider en die vertelde mij dat de cactussen als warme broodjes over de toonbank gingen. Hij had zijn bestelling voor het komend jaar verdubbeld. Ze stonden te koop voor f 12,- per stuk.

We moeten eenvoudigweg zorgen dat er controle komt anders sterven er, voordat we het in de gaten hebben, soorten uit. De cactusrage heeft zijn piek nog niet bereikt en de algemene begeerte naar de planten die "door verwaarlozing bloeien" zal de komende jaren nog toenemen.

Volgens mij moeten we potentiële kopers van succulenten van de ernst van de situatie doordringen. Kopers van natuurexemplaren zouden zich ervan moeten overtuigen waar de planten vandaan komen en of de handelaar betrouwbaar is. Wanneer kopers van succulenten eenvoudigweg weigeren om planten te kopen waarvan de verkoper niet hard kan maken dat ze rechtmatig zijn geoogst, het voortbestaan van de soort niet bedreigen of uit zaad zijn opgekweekt, zouden we een eerste stap zetten om tot een mogelijke oplossing te komen.

Overigens zou een handelaar die niet aan deze norm kan voldoen beter een ander beroep kunnen kiezen.

Tenslotte: Door iedere import die we kopen zullen stropers de natuur van Zuid-Texas afschuimen op zoek naar meer. Zo simpel ligt dat. Of we het nu hebben over Texas of over de Mexicaanse plateaus.

Het zal tijd kosten om een verandering te bewerkstelligen maar het moet gebeuren. We worden nu uitgedaagd de kostbare natuurlijke rijkdommen te beschermen.

Vertaald uit Cactus & Succulent Journal (U.S.) Vol. 52, 1980, p. 224

Vertaling: Nico Vermeulen

Problemen bij de cultuur van Stapelia-achtigen (Stapelieae) (2)

P. DEKKER

Wat de beste grond is voor deze planten kan men moeilijk zeggen. Mits het maar goed doorlatende, voedzame en gezonde grond is, geloof ik dat elke grondsoort zal voldoen. Als we dat bij de verschillende kwekers eens bekijken komen we tot eigenaardige ontdekkingen. De een zweert bij dit, de ander bij weer een ander grondmengsel en toch kunnen de resultaten bij beide goed zijn. Je komt dan tot de conclusie dat het gieten belangrijker is dan de gebruikte grondsoort. Toch zou ik willen pleiten voor een wat grof mengsel. Het is toch wel bewezen dat de wortels van deze planten zich daar het best in thuis voelen.

En wat we ook praktisch nooit in de boeken tegenkomen is, dat deze planten die toch vrij snel groeien en bloeien vergeleken bij de cactussen, beslist gebaat zijn bij wat vloei-mest of iets dergelijks gedurende de groeiperiode. Een goede groei en bloei kan echt niet verkregen worden door in het grondmengsel zoveel mogelijk scherp zand te mengen. Dat we in de vensterbanken soms zulke fraaie bloeiende exemplaren tegenkomen tussen de andere bladplanten in, zal hieraan wel niet vreemd zijn.

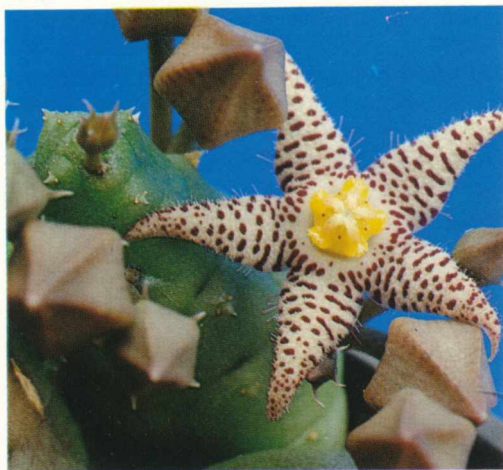
Hierover is het laatste woord nog lang niet gesproken, want wat zegt de heer Lamb, een kenner van de Stapelia-achtigen bij uitstek, hiervan? Welk grondmengsel gebruikt men in de wereldberoemde tuin "Les Cédres", en in de botanische tuin in Heidelberg? Dat zijn allemaal zaken waar je nooit iets over hoort of kunt lezen en ik ben er eerlijk gezegd toch wel nieuwsgierig naar!

Wat we bij onze cactussen maar uiterst zelden tegenkomen en bij de **Stapelia**-achtigen beslist geen uitzondering is, is de aantasting door wolluis. Maar dat komen we ook bij onze cactussen vaak genoeg tegen, zult u beweren en ik kan daar weinig tegen inbrengen. Maar de plaats waar dit hier optreedt is toch wel eigen aan de **Stapelia's**, en dat is dan aan de wortelhals; maar dan meer **onder** dan op de grond. Op het plantelichaam zelf zie je op het eerste gezicht niets, ware dat zo, dan zou het niet zo erg zijn want dan begon je direct met de bestrijding. Maar dit zie je pas als de groei stil begint te staan. De planten willen slecht bloeien en dat eigenlijk zonder reden. Natuurlijk denk je in de eerste plaats dat er iets met de wortels niet in orde is en haalt de plant uit de pot. Je schrikt je dan naar, want net onder het grondoppervlak is het dan vaak één witte massa van wolluis!

Ja, dan denk je in de 20 jaar dat je bezig bent met het kweken van succulente planten, dat je een verzameling hebt opgebouwd die praktisch vrij van ongedierte is en dan kom je plotseling zoiets tegen!

Niet dat dit onoverkomelijk is, maar in dergelijke gevallen grijp ik toch maar naar een vrij radicaal middel, dat ik hier niet wil propageren, ten eerste omdat het vrij gevaarlijk is en ten tweede omdat er nogal wat mensen zijn in Nederland die zich hieraan storen. Helpen doet het in elk geval prima, want

Orbea cooperi
(voorheen:
Stultitia cooperi)

Piранthus comptus
var. *ciliatus*

Foto's:
Arie de Graaf

Duvaliandra
dioscoriis
(voorheen:
Caralluma dioscoriis)

VERENIGINGSNIEUWS

"Succulenta" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: H. Koningsveld, Verl. Emmastraat 34, 6673 XD Andelst.
 Vice-voorzitter: M.M.M. Jamin, Jan Coomsstraat 6, 5324 BB Ammerzoden.
 Secretaris: C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.
 2e Secretaresse: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Pr. W. Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom. Tel.: 08389-7551.
 Penningmeester: G.W. Leive, Prof. F. Andreaelaan 93, 3741 EK Baarn. Tel.: 02154-15645. Giro-rek.: 680596 t.n.v. Succulenta te Baarn, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Baarn. Voor België: rek.nr. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodiens t.n.v. Succulenta te Baarn.
 Alg. Bestuurslid: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.
 Alg. Bestuurslid: F. Maessen, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

LEDENADMINISTRATIE

Administrateur: P. Dekker, St. Pieterstraat 27, 4331 ET Middelburg. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap, tevens propagandafolders. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,-, voor leden in België Bfrs. 625 en voor leden elders wonende f 45,-. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs. 135.

MAANDBLAD

Redacteur: J.H. Defesche, Kruislandseweg 20, 4724 SM Wouw. Tel.: 01658-1692.
 2e Redacteur: Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.
 Verenigingsnieuws: C.A.L. Bercht. Sluitedatum 15e van de maand voor het verschijnen.
 Vraag en Aanbod en Advertenties: Mevr. J.M. Smit-Reesink. Sluitedatum: 15e van de maand voor het verschijnen.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN

Buiningfonds: A. de Graaf, Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge.
 Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, 3291 XK Strijen. Catalogus f 1,50 te bestellen op girorek. 1345616 t.n.v. J. Magnin.
 Clichéfond: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.
 Diatheek: H.M.S. Mevissen, Dinantstraat 13, 4826 LH Breda. Tel.: 076-875076.
 Ruilen zonder Huilen: H. Leusink, Griffweg 15, 6745 XD Ede. De Klomp. Tel.: 08387-1794.

HET BOEK "DISCOCACTUS" DOOR A.F.H. BUINING

Het boek omvat 224 pagina's met 60 kleurenfoto's, 84 zwart/wit foto's, 33 tekeningen, 6 landkaarten en twee sleutels tot de soorten. Te bestellen door storting van f 30,- op girorek. 2845908 t.n.v. Succulenta Buiningfonds, Rosmalen, onder vermelding van "Discoboek".
 De prijs van de Duitse versie is f 35,- (für Deutschland DM 35,-); de Engelse versie kost eveneens f 35,- (for Great Britain £ 7,-).

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELEN

- 001 Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten. 3e Druk 1981. Prijs f 6,- per stuk. (Bij 10 of meer exemplaren f 4,50 per stuk).
- 002 Bewaarbanden voor Uw tijdschriften. (Een jaargang per band). Prijs f 16,- per stuk. (Bij 10 of meer stuks f 13,- per stuk).
- 003 Verenigingsspel in broche-vorm.
- 004 Verenigingsspel als steekspel. Prijs f 4,- per stuk. (Bij 20 of meer stuks f 3,50 per stuk).
- 005 Affiche in vier-kleuren-druk voor veel doeleinden bruikbaar. Mag door de afdelingen doorverkocht worden voor f 2,50/stuk. Prijs f 1,- per stuk. (In verband met de hoge kosten van verzending en verpakking is de prijs dan ook exclusief).
- 006 Ansichtkaarten per set van 10 met afbeeldingen van succulenten. Prijs f 2,50. (Bij 10 sets of meer f 2,- per set). Mogen door de afdelingen doorverkocht worden.

Bestelling kan geschieden door storting of overschrijving van het totaal bedrag op girorek. 3742400 van Succulenta afd. Verkoop, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

U kunt volstaan met het vermelden van het aantal en de artikelnummers.

Eventuele informatie wordt U gaarne verstrekt door Frans Maessen, tel. 04752-1995.

N.B. Alle artikelen kunnen tegen vermelde gereduceerde prijzen ook afgehaald worden.

SUCCULENTARIUM

Na betaling van de toegangsprijs kunt U op de Flevohof, gelegen in Oostelijk Flevoland, het Succulentarium en vele andere bezienswaardigheden bezoeken. De Flevohof is dagelijks geopend.

EVENEMENTEN

- 19 juni : Ruil- en verkoopbeurs te Gent
20 augustus : Ruil- en verkoopbeurs te Etten-Leur
27 augustus : Ruilbeurs te Zutphen
10 september: Ruilbeurs van het Noorden
16 oktober : Ruilbeurs Cactusflora

AFDELINGSNIEUWS

Afdeling Achterhoek

16 juni: Lezing over *Crassula* en *Astrophytum*. Samenkomst: Vormingscentrum, Goudenregenstraat 1, Lichtenvoorde. Aanvang: 20.00 uur.

Afdeling Amsterdam

17 juni: de Heren Meerstadt en Bregman vertellen over hun reis naar Columbia, Peru en Ecuador. Samenkomst: de Rietwijker, 3e Schinkelstraat 9, Amsterdam

Afdeling Dordrecht

7 juli : Verhandeling over vruchten van o.a. *Mesems* door de heer Bakelaar

Afdeling Eindhoven

4 juli : Lezing door de heer Prestlé: Rondom *Notocactus*. Samenkomst: De Schalm, O.L. Vrouwendijk 31, Veldhoven. Aanvang: 20.00 uur

Afdeling Fryslân

14 juni: Bingo-avond. Samenkomst: Hotel Reitsma, Heerenveen. Aanvang: 19.30 uur

Afdeling Gouda

16 juni: Lezing door de heer Alsemgeest over zijn reis door de USA. Samenkomst: Het Brandpunt, Turfmarkt 58, Gouda. Aanvang: 20.00 uur

Afdeling Groningen

16 juni: Avondwandeling door de Hortus o.l.v. de heer Verloop

Afdeling Hoeksche Waard

7 juli : Plantenbespreking. Samenkomst: Landbouwschool, Rijksstraatweg 30, Klaaswaal

Afdeling Leiden

16 juni: Het fotograferen van planten van dichtbij. Samenkomst: Zaal Petruskerk, Lamenschansweg, Leiden. Aanvang: 20.00 uur

Afdeling Rijn- en Delfland

23 juni: Grote plantenverkoop en bingo. Samenkomst: Kleindieren centrum, ingang Zuiderpark a/d Hengelolaan, Den Haag

Afdeling West-Friesland

15 juni: Bijeenkomst bij de Fam. de Wit, Zwaagdijk. Informatieavond over probleemcactus in Uw verzameling

Afdeling IJsselstreek

17 juni: Ruil- en praatavond bij Mevr. Hondebrink in Almelo

Afdeling Zaanstreek

24 juni: Lezing door de heren Meerstadt en Bregman over hun reis naar Columbia, Peru en Ecuador

RUIL- EN VERKOOPBEURS GRUSONIA

Op zaterdag 18 juni 1983 organiseert Grusonia haar voorjaarsruil- en verkoopbeurs in zaal Don Bosco, Pastoriestraat te Torhout (B). De toegang tot de beurs is vrij.

Op zondag 3 juli houdt Grusonia een open-deur dag, waarbij 10 leden hun kassen openstellen voor publiek. Deze leden wonen o.a. in Brugge, Oostende en Roeselaere. Voor geïnteresseerden kunt U voor verdere informatie terecht bij dHr Bercht.

RUILBEURS TE GENT

Op 18 juni 1983 houdt de Vereniging Lophophora een ruil- en verkoopbeurs in het Kolliekasteel, Wondelgemstraat 38, Gent. Van 14 tot 15 uur is er gelegenheid tot ruilen, daarna tot 17 uur ook verkoop.

RUILBEURS TE ETTEN-LEUR

Op zaterdag 20 augustus 1983 organiseert de afdeling West-Brabant haar jaarlijkse ruil- en verkoopbeurs in de zaal van Café-Restaurant De Linden, Markt 82, Etten-Leur. De aanvang is om 13.00 uur.

OPENDEURDAGEN

De firma J. Gielis, Pappotstraat 49, 3180 Westerlo-Tongerlo houdt op 10 en 11 september 1983 van 9 tot 19 uur open kassen. Kweker van cactussen, vetplanten en coniferen.

DER KAKTEENLADEN

Verzendhandel

hobbybenodigdheden
boeken

AUTOMATISCHE RAAMOPENERS VOOR KAS EN BROEIBAK

(zonder elektrische stroom)

SOLARVENT	sluit/opent bij ca. 18° C - 24° C. heft max. 5,5 kg; opening 14-19 cm; met handleiding in het Duits	DM 94,-
GENESIS	raamopener, voor alle Alu- en houten kassen, zaaibakken; sluit/opent bij ca. 13° C - 30° C; heft max. 6,8 kg; opening tot ca. 30 cm; montage zonder boren; nederl. handleiding	DM 108,-
VENTOMAX	sluit/opent bij ca. 13° C - 30° C; heft max. 7 kg; opening 45 cm; montage zonder boren; nederl. handleiding	DM 84,-
Spiro ROSTFREI	met ingebouwde thermometer; montage zonder boren; sluit/opent bij ca. 13° C - 30° C; heft max. 7 kg; opening ca. 45 cm; nederl. handleiding	DM 99,-

Alle prijzen minus 13% BTW vermeerderd met porto/verpakking; levering tegen vooruitbetaling na toezending van de rekening.

Jörg Köpper

Lockfinke 7

D-5600 Wuppertal 1

W-Duitsland

OPEN DAGEN VU-HORTUS

De botanische tuin van de Vrije Universiteit zet op elke laatste zaterdag van de zomermaanden de poort wijd open voor allen die willen genieten van de vele in- en uitheemse bloemen en planten die er worden gekweekt.

Vanaf eind juni zijn duizenden soorten wilde orchideeën in heemtuin en kassen te bewonderen, terwijl vanaf juli onder andere een bijzonder grote en veelkleurige collectie cactussen en vetplanten is te bezichtigen.

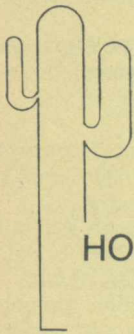
Tevens heeft de hortus sinds kort een omvangrijke verzameling bonsai (japanse mini-boompjes) aan het toch al rijke plantsortiment toegevoegd.

Heemtuin en kassen (inclusief de tropische) zijn vrij te betreden en het personeel van de Hortus kan men bij alles wat de zien is om uitleg vragen.

Een rondleiding behoort eveneens tot de mogelijkheden, maar moet wel even van tevoren telefonisch geregeld worden.

De open dagen worden gehouden op de zaterdagen 25 juni, 30 juli, 27 augustus en 24 september 1983 van 09.00-16.30 uur.

Adres: Van der Boechorststraat 8, Amsterdam-Buitenveldert. Telefoon: 020-5484142.

HOVENS cactuskwekerij

Spec. kwekerij voor hobbyisten en verzamelaars
Een plantenlijst wordt op Uw verzoek gratis toegestuurd
Wij ontvangen regelmatig nieuwe cultuurimporten voor de verkoop
Geopend van maandag t/m zaterdag van 9-18 uur.

Markt 10, 5973 NR Lottum Tel. 04763-1693
Lottum vindt U. E3 richting Venlo afslag Venray
Grubbenvorst - Lottum.

Planten en Cactussenhandel

A. VAN ACHTHOVEN & ZN.

Wij bezitten een zeer grote collectie cacteeën. Uniek in Amsterdam!
Regelmatig uitbreiding van ons assortiment.

Singel-Bloemmarkt t/o 528 (Geelvinksteeg), Amsterdam. Tel.: na 18.00 uur 020-101641.

PLANTENHANDEL A. H. Abels.

Grootste gesorteerde zaak in Noord Holland in cactussen en succulenten.
In- en verkoop.

Singel-Bloemmarkt t/o 494-496.
Amsterdam. Tel.: 020 - 227441.

HET JUBILEUM-SYMPIOSIUM VAN CACTACEAE BRUGENSIS

Impressies van een deelnemer

Op woensdag 11 mei was het dan zo ver. Om ongeveer 15.00 uur gingen wij op weg naar Brugge om het cactussymposium van Cactaceae Brugensis bij te wonen.

Na een voorspoedige reis kwamen wij in Brugge aan en togen naar 't Leerhuys in het centrum van de stad, waar alle activiteiten geconcentreerd waren. Na een zeer hartelijke ontvangst door oude bekenden en kennismaking met nieuwe cactusvrienden, werden wij die avond op aangename wijze beziggehouden door de heer E. Haugg uit Duitsland, die ons aan de hand van een groot aantal sublieme dia's rondleidde door het immens grote verspreidingsgebied van de cactussen, van Canada tot Patagonië.

De ochtend van donderdag 12 mei besteedden wij aan een bezoek aan de verzameling van de heer R. Vanaverbeke te Aartrijke, die een prima verzameling bezit, waarin vooral de Melocactussen en de Lobivia's de boventoon voeren. 's Middags zagen wij de rondgang van de H. Bloedprocessie door het centrum van de stad; een indrukwekkend schouwspel! 's Avonds een voordracht door de heer A. Fröhlich uit Luzern, die vooral opviel door de zeer hoge kwaliteit van de vertoonde dia's.

Op vrijdagmorgen brachten wij eerst een bezoek aan de uitgebreide en indrukwekkende verzameling van de heer E. Lanssens te Ruiselede. 's Middags bracht de heer J. Lambert zijn specialisme, de Gymnocalyciums, voor het voetlicht. Aan de hand van dia-materiaal werden de bouw van de planten en de systematiek van dit geslacht op deskundige wijze uit de doeken gedaan. 's Avonds namen wij deel aan een gezamenlijke maaltijd van de symposiumdeelnemers in restaurant Zandwegemolen.

De zaterdagochtend werd door ons besteed aan een bezoek aan cactuskwekerij Decoster te Veurne, waar een groot sortiment planten te bewonderen is en tegen billijke prijzen gekocht kunnen worden.

Zaterdagmiddag een voordracht over Mexico door de heer H.J. Klein uit Duitsland. Wie hem hoort vertellen en zijn beelden ziet, krijgt zelf lust om daar ook eens heen te reizen. De zaterdagavond bracht een dia-voordracht over Tillandsia's en Orchideeën door Mevr.G. Haugg. In alfabetische volgorde voerde zij een groot aantal van deze, steeds populairder wordende planten ten tonele.

Zondagmorgen leidde de heer F. Falco uit Frankrijk ons rond door Peru. Op zeer deskundige wijze vertelde hij over de Peruaanse cactusflora, dit alles omlijst met andere interessante wetenswaardigheden over land en volk, klimaat en bodem van Peru.

Zondagmiddag werd het symposium besloten door de heer J. Hovens, die ons meenam op reis door Brazilië.

Alle dagen was er een permanente tentoonstelling van cactussen, succulenten, orchideeën en tillandsia's te bewonderen. Van deze gelegenheid is druk gebruik gemaakt, niet alleen door de deelnemers aan het symposium, maar ook door het publiek, dat in grote aantallen de expositie bezocht heeft.

Zondagavond laat kwamen wij thuis, moe maar voldaan.

Vrienden van Cactaceae Brugensis: Heel veel dank voor de hartelijke ontvangst, voor de gezelligheid en voor de kwaliteit van het geboden programma. Onze gelukwensen met jullie eerste lustrum en heel veel succes in de komende jaren.

A.B. Pullen

SUKKULENTENTUIN

FAM. VAN DONKELAAR

Laantje 1 Werkendam tel. 01835-1430

Mislukt zaaisel?

U kunt nu nog zaaien en op verzoek sturen wij U onze zaadlijst.

CACTUSSEN

SUCCULENTEN

A. N. BULTHUIS EN CO.

3945 BC Cothen - Groenewoudseweg 14

Sortimentslijst wordt na storting van f 1,-
toegezonden. Girorekening 124223.

's Zondags gesloten

Postbus 12 - Tel. 03436-1267

VRAAG EN AANBOD

Schriftelijke opgaven voor het augustusnummer moeten voor 15 juli bij mevr. Smit zijn. Leden van Succulenta hebben per jaar recht op één gratis advertentie in deze rubriek. Alleen advertenties de liefhebberij betreffende worden opgenomen.

Te koop gevraagd: 2 jaargangen Succulenta 1972-1973, 2 jaargangen Cactus 1973 en 1974, en Sclero's en Utahia's. J. v. Keulen, Postbus 120, 5060 AC Oisterwijk. Tel.: 04242-83668.

Gevraagd: Stekken van *Disocactus biformis*, *Rhip. angustissima*, *Rhip. elliptica*, *Pseudorhip. macrantha*. Ruilen mogelijk b.v. *Rhip. rosea*, *Rhip. alala*, *Rhip. baceifera*. Tevens contact gezocht met liefhebbers van dit geslacht. J. Swen, Olmenlaan 98, 1161 JZ Zwanenburg. Tel.: 02907-2947 na 18 uur.

karlheinz uhlig - kakteen

053 KERNEN i.R. (Rommelshausen)
W.-Duitsland LILIENSTR. 5

Aanvulling plantenlijst 1982/83

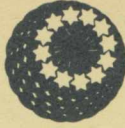
	DM	DM
<i>Ariocarpus retusus</i>	25,-	35,-
<i>Ferocactus gracilis</i>	26,-	30,-
<i>Rebutia violaciflora</i>	4,-	
<i>archibuiningiana</i>	5,-	
<i>rutida</i>	5,-	
<i>Turbinicarpus polaskii</i>	8,-	12,-
<i>klinkerianus</i>	8,-	10,-

Openingstijden kwekerij: dinsdag tot vrijdag
8-12 uur, 13.30-17 uur, zaterdag 9-12 uur.
Van mei tot september sluiten wij vrijdags pas
om 18.30 uur.

NIEUWE LEDEN

- Wellens R.B.F.M., Antiloostraat 28, 6531 TP Nijmegen.
Demets Rudy, Eikenlaan 50, B 8562 Otegem/België
Nijboer-Blom Mevr. M., Beneluxlaan 90, 3844 AM Harderwijk
Durkstra Marianne, Rozengaarderweg 45, 7416 BM Deventer
Maassen W.J.M., Azaleahof 25, 1115 DH Duivendrecht
Boin M., Stille Putten 31, 2612 KS Delft
Burgvoets Edwin, Brugse Baan 107, B 8240 Gistel/België
Vos H.M. De, Moerweg 624, 2531 BP Den Haag
Cactus, Noorderkempen, p/a v/d Wiellei 60, B 2130 Brasschaat/België
Vleugels Freddy, Doornboomstraat 3, B 2400 Mol/België
Allemeersch Romain, Dellaertsdreef 12, B 9940 Evergem/België
Vanderelst-Deturck Fam., AV Cerisiers 170, B 1200 Brussel/België
Fontejne-D'Hulster R., Markt 10, B 8110 Kortemark/België
Otten Mevr. M., Koningstraat 48, 4941 GX Raamsdonkveer
Vereyken W., Brandekensweg 50, B 2621 Schelle/België
Klencke-Cooke Mevr. M.E., Briljantstraat 418, 2403 AP Alphen a/d Rijn
Dopp Holger, Weillinde 8, D 7246 Empfingen/B.R.D.
Veenendaal-v/d Linden G.V., De Wetstraat 5 bis, 3531 AT Utrecht
Kool H., Tempeldijk 62, 2811 PJ Reeuwijk
Labrie-Zinger Mevr. J.E., Nic. Beetsstraat 30, 1702 ED Heerhugowaard
Stello Mevr. J., Lumeystraat 25 III, 1056 VT Amsterdam
Zinger D., Lumeystraat 25 IV, 1056 VT Amsterdam
Debouck Frans, Abeelstraat 13, B 8080 Ruiselede/België
Canne Charles A. De, Postbus 710, 3300 AS Dordrecht
Kruithof A.A., Lothariuslaan 54, 1402 GL Bussum
Melissen G., Kon. Wilhelminaweg 440, 3737 BH Groenekan
Heuver A.J., Scriveriusmate 30, 8014 JW Zwolle
Graaf R. v/d., Dentexstraat 56 HS, 1017 ZC Amsterdam
Waeemakers-Blom Mevr. A., Vrouwkvensvaartsestraat 24, 5165 NP Waspik
Vlies Wil v/d., Moerveld 56, 3085 PN Rotterdam
Baart de la Faille-Kuype, Groenekanseweg 74, 3732 EH De Bilt
Riha J., Nejedleho 861, 28922 Lysa N L/Szechoslov.
Riha J., Nejedleho 861, 28922 Hysa N L/Szechoslov.
Geldhof Norbert, Tenakkerdreef 79, B 8500 Kortrijk/België
Beljaars H., Ceramstraat 5, 3131 ZC Vlaardingen
Lemaire Gerard, Rue du Souverain 15, B 1301 Wavre/België
Gruwez F., Mortselsteenweg 24, B 2100 Deurne/België
Kok Robert, Bezemstraat 18, B 1600 St. Pieters Leeuw/België
Jonge Georges De, Stationsstraat 14, B 9400 Ninove/België
Buyser Magda De, Molenstraat 85, B 2230 Schilde/België
Bovenkamp M.A.v/d, Eykmanhof 25, 7908 BP Hoogeveen
Nabben Th., Rijnbeekstraat 43, 5913 GA Venlo
Boxtel Kik Van, Molkade 1, 1561 HP Krommenie
Boeke E., Keppelseweg 401, 7008 BE Doetinchem
Haasen P.P. Van, Wanningstraat 21 HS, 1071 LA Amsterdam
Vijver Didier van de, Fritz de Beulestraat 3, B 9000 Gent/België
Breedeveld A.N.H., Brahmslaan 151, 2324 AG Leiden

Arbeitskreis für
Mammillarien Freunde

Lijst van soortnamen en synoniemen van Mammillaria's.
Opgesteld door de heer Shurly.
Vierde speciaaluitgave van de AfM met circa 150 pag. incl. 30 foto's. Toezending na betaling van DM 18,- op Postscheckkonto Saarbrücken. Konto nr. 300 00-669 (biz. 590 100 66) of DM 42,- (incl. kleurenafdrukken).

Kees en Martine Bos

andere succulenten
cactussen

**Kanaalweg 16,
1749 CE SCHOORLDAM
(Warmenhuizen)
Tel.: 02269 - 2694**

Liefhebbers
zijn de hele week welkom!

Cactussen
Aloes
Coniferen
Tillandsias
Uitzonderlijke boeken
Succulenten
Bromelias
Over diverse onderwerpen
Exotica
Kamerplanten
Epifyten

NATUUR & BOEK Elandstraat 58

UBINK C.V.

gespecialiseerd in cactussen

Mijnsherenweg 18-20 Telefoon 02977-26880
1433 AS Kudelstaart AALSMEER (Holland)

*Geopend: vrijdag van 13-17 uur
zaterdag van 9-12 uur*

*Disco
cactus*

Huernia thuartii

Foto: A. de Graaf

als je na enkele weken de potkluit nog eens bekijkt is van een aantasting niets meer te zien; de plant gaat weer groeien en bloeien zoals wij dat bij een goede verzorging verwachten.

Ook over het gieten worden heel vaak vragen gesteld, speciaal over de hoeveelheid, over het tijdstip waarop dit moet gebeuren, hoe vaak, enz. enz. Hier is wel bijzonder moeilijk een antwoord op te geven, dat hangt van zoveel factoren af! We zullen altijd in het oog moeten houden dat het hier succulente planten betreft, die dus heel wat minder vocht nodig hebben dan bladplanten. Ik geloof zelfs nog minder dan onze cactussen en ook op een wat ander tijdstip, omdat de tijden van groei en bloei afwijken. Verder is de plaats waar de kas staat nog van belang, het maakt verschil of die op het noorden of zuiden staat. Er zijn mensen die enkel op de vensterbank kweken en zo kun je wel doorgaan. Dan de weersomstandigheden in ons klimaat, ook die spelen hierin een grote rol, neem enkel maar eens het verschil tussen een zomer zoals die van 1982 en die van 1981! Het gieten blijft grotendeels een gevoelskwestie, maar dat leren we wel als de zoveelste plant ons is ontvallen door een teveel aan vocht. Elk verlies geeft je toch wel weer een deukje in je prestige als kweker en je blijft je afvragen wat je nu weer verkeerd hebt gedaan.

Een belangrijk gegeven bij de cultuur van deze planten is dat de wortelhals erg vatbaar is voor zwartrot. Houdt deze dus zo droog mogelijk, hetzij door zo weinig mogelijk op de pot te gieten, dan wel door een laagje grint o.i.d. om de wortelhals te strooien. Beter is nog het water op een schotel onder de pot te geven, zodat de wortels gedwongen worden dit vocht op te zuigen. De hangpotten die tegenwoordig voor deze planten vrij veel worden

gebruikt, betekenen zeker ook een stap in de goede richting. Bij gebruik hiervan zullen de planten lang zo vlug niet wegvallen. Houd er verder ook rekening mee dat de meeste planten, uitzonderingen als *Hoodia* en *Trichocaulon* daargelaten, niet van de felle zon houden, maar zich prettiger voelen als ze tegen de felle middagzon wat beschutting krijgen. Verder is nevelen tijdens erg warme dagen eveneens aan te bevelen, maar doet dit dan bij voorkeur 's morgens vroeg zodat deze nevel dan de functie van dauw kan imiteren.

Over deze plantengroep zal nog heel wat studie nodig zijn, willen we de hierbij optredende problemen kunnen oplossen. Denken we alleen nog maar eens aan het verschijnsel "zwartrot", of zoals de Engelsen dat heel toepasselijk noemen "black-death". Tot op heden is hiervan alleen bekend dat de veroorzaker van dit verschijnsel geen virus maar een schimmel is. Wel leuk, maar er is geen afdoend middel tegen bekend, alles wat ons wordt aanbevolen is preventief met wat Chinosol of Superol te nevelen, dus meer dan een voorzorgsmaatregel is dit niet. Alleen het in Engeland verkrijgbare middel "Benlate" wil nog wel eens helpen, als men de berichten hierover tenminste kan geloven.

Dit verschijnsel treedt meestal op in de lichtarme maanden, en vooral zaailingen hebben daarvan vaak te lijden. Ook de kleinere en meer zeldzame soorten vallen hieraan vaak ten offer, grotere en forsere groeiers zoals we deze tegenkomen onder de *Stapelia*'s hebben daarvan wat minder last.

Hoe houden we deze plantengroep gedurende de winter zo goed mogelijk in stand en hoe bereiken we het voorjaar zonder al te grote verliezen?

U moet u echt niet wijs maken dat van een wat uitgebreider verzameling tijdens de droogteperiode geen enkele plant zal wegvallen, vergeet dat maar rustig! Onverschillig welke kweekwijze u erop na houdt, zullen sommige door zwartrot, andere door uitdroging wegwijnen.

Ik denk dat we dit moeten accepteren, wat overigens niet wil zeggen dat we daar niets tegen doen. Vanzelfsprekend blijven wij zoeken naar wegen om deze verliezen tegen te gaan en ieder van ons weet dat experimenten nu eenmaal offers met zich brengen. Zo nu en dan nevelen tijdens de winter kan volgens mij geen kwaad, als u er maar voor zorgt dat u geen te koud water vernevelt, en dit doet in de morgen van een zonnige dag. Zorg er in elk geval voor dat de planten 's avonds droog zijn!

De temperatuur zal gedurende de winter toch wel tussen de 12 en 15°C dienen te liggen. Er zijn zelfs planten bij - ik denk hierbij o.a. aan *Stapelianthus* uit Madagascar - die meer gebaat zijn bij een temperatuur van 20°C. Gaan we bij lagere temperaturen nevelen of op een andere manier wat vocht toedienen, dan zijn de bekende zwarte vlekken en het optreden van zwartrot praktisch niet te vermijden. Zo te zien zijn het dus niet eens zulke slechte planten om in de vensterbank op te kweken.

Vooral *Hoodia*'s en *Trichocaulons* hebben onze extra zorg nodig, want die vallen het eerst ten offer aan deze aantasting. Zet deze in elk geval zo hoog mogelijk in de kas, zodat ze zoveel mogelijk licht krijgen; houdt ze verder droog, dat is de enige manier om ze te behouden. Vergeet niet dat het jaren duurt eer we weer een bloeibare *Hoodia* of *Trichocaulon* hebben gekweekt.

Zijn er verder nog problemen die eigen zijn aan een bepaald geslacht? We zullen de voornaamste er even uitlichten en die nader bekijken, met hun specifieke kenmerken.

(slot volgt)

Een bijdrage tot de systematische betekenis van *Zehntnerella chaetacantha* Ritter (1979)

PIERRE BRAUN

Op pagina 215 van deel I van zijn vierdelig werk beschrijft RITTER *Zehntnerella chaetacantha* Ritter als nieuwe soort.

De bouw van de binnenzijde van de bloem wordt gekenmerkt door een trechtervormige nectarkamer, die door een diafragma afgesloten is. In deze zone bevinden zich geen wolharen.

Voorts beschrijft RITTER een variëteit onder de naam *Zehntnerella chaetacantha* Ritt. var. *montealtoi* Ritter 1979.

Het type groeit bij Guanambi (Z-Bahia/Brazilië), terwijl de variëteit ten westen daarvan bij Palma Monte Alto groeit.

De bosjes van de variëteit blijven wat lager, de stammen zijn wat dikker; verder is de variëteit meestal in het bezit van meer ribben. De bloemen bevatten eveneens geen wolring, maar Ritter kon bij één bloem toch enkele wolharen constateren.

Ritter ontdekte de soort in 1964 en legde het type vast onder het nummer FR 1229 en de variëteit onder het nummer FR 1229a. In dit verband moet men zich een 15 jaar oude publicatie van Buining herinneren. In 1968 bericht hij in het Duitse tijdschrift "Kakteen und andere Sukkulenten" over een *Zehntnerella*, die hij, samen met L. Horst, tijdens hun eerste gemeenschappelijke reis in 1966/67 bij Bareiro, ten NW van Caitité (Bahia) vond. Samenvattend worden hier de belangrijkste aspecten van die publikatie weergegeven.

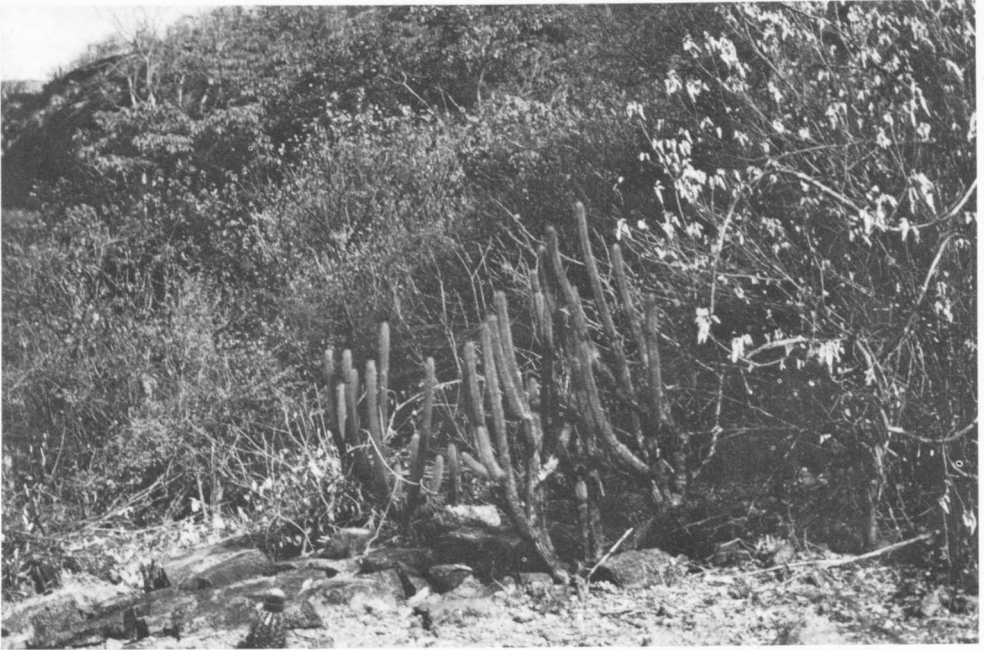
1. Beide reisgenoten bezochten de standplaats van *Zehntnerella squamulosa* Br. & R. in Noord-Bahia bij Juazeiro, waar Dr. Zehntner de soort voor het eerst ontdekte.
2. Ca. 550 km ten zuiden van dit bestand vonden zij bij Bareiro een *Zehntnerella*-populatie, die duidelijke verschillen vertoonde. Een "brug" tussen beide groeiplaatsen is niet bekend.
3. Onderzoek van de bloemen wees uit, dat de wolring in het binnenste van de bloem, die kenmerkend is voor de typesoort, verdwenen is ten gunste van een versterkte vorming van meeldraden. Dat laatste heeft een afsluiting van de nectarkamer tot gevolg.

Deze nieuwe *Zehntnerella* werd voorzien van het veldnummer HU 152 en de provisorische naam "*Zehntnerella arbusta* nom. prov." Mijn eigen onderzoek op de groeiplaats heeft uitgewezen, dat er grote verschillen t.o.v. de typesoort zijn, veeleer bleek een nauwe verwantschap met *Z. chaetacantha*, die slechts 80 km verder haar typestandplaats heeft.

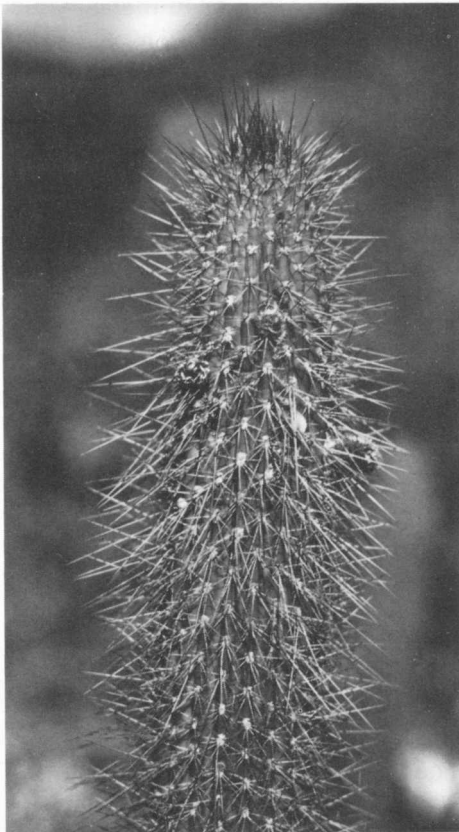
De wezenlijke kenmerken van de habitus, de bloem en de vrucht zijn identiek; *Z. arbusta* nom. prov. kan hoogstens als standplaatsvariëteit beschouwd worden.

Wanneer Ritter nu schrijft, dat de *Zehntnerella* van Bareiro vermoedelijk een andere soort is, omdat de afsluiting van nectarkamer duidelijk anders is dan die bij *Z. chaetacantha*, baseert hij dit vermoeden slechts op een foto van een bloemdoorsnede van Buining uit 1968.

Door deze afbeelding kan de verkeerde veronderstelling ontstaan, dat ook op het diafragma meeldraden staan ingeplant. Net als bij *Z. chaetacantha* is bij de planten van Bareiro alleen een sterke vergroeiing van de meeldraden onderin te constateren.

afb. 1. *Zehntnerella cf. chaetacantha* Riitt. (HB 75) op de standplaats. Deze kan identiek blijken te zijn met *Z. spec.* HU 152. Op de voorgrond *Melocactus deinacanthus* Buin. & Bred.

afb. 2 Een stam met knoppen op de standplaats.
De grote overeenkomst met *Facheiroa* is niet te miskennen;
alleen het cephalium ontbreekt.

Foto's van de schrijver

De verschillen tussen *Z. chaetacantha* en *Z. squamulosa* zijn vooral uiterlijke verschillen. De aanwezigheid van een wolring bij het diafragma is slechts van secundair belang, tenminste bij de huidige stand van zaken in de evolutie.

Er zijn, zowel bij het type van *Z. chaetacantha* als bij de variëteit, aan dezelfde planten bloemen met en zonder wolring te vinden. (Ritter, 1979). Het is duidelijk, dat het aantal van het genotype op de bouw van het inwendige van de bloem, pas in de loop van de verdere ontwikkeling zich zal stabiliseren. Milieu-invloeden kan men in ieder geval uitsluiten.

Ritter publiceert verder een *Zehntnerella polygona* Ritter (1979), die nauwer verwant zou zijn met *Z. squamulosa*.

Ofschoon de vorming van een wolring genetisch instabiel is, toch nemen de hiervoorvermelde bloemen een sleutelpositie in voor de reeds veel besproken verwantschap met het geslacht *Facheiroa* Br. & R. (1920).

Door het gemis van deze wolring vormt *Z. chaetacantha* de schakel tussen de geslachten *Zehntnerella* en *Facheiroa*.

Er blijft slechts één duidelijk kenmerk ter onderscheiding over: het cephalium. Verder onderscheiden de soorten uit de geslachten *Zehntnerella* en *Facheiroa* zich in geen enkel opzicht zodanig, dat aparte geslachten gerechtvaardigd zijn.

Op grond van deze feiten is Buxbaums inlijving van *Facheiroa* als subgenus van *Espostoa* Br. & R. niet meer verdedigbaar, veeleer zou men moeten streven naar samenvoeging van de geslachten *Zehntnerella* en *Facheiroa*, vooropgesteld, dat men in het cephalium geen geslachtsscheidend kenmerk ziet.

Over het areaal van *Z. chaetacantha* is nog op te merken, dat de meest noordelijke groeiplaatsen, die ik zag, bij Bom Jesus da Lapa lagen; de meest zuidelijke bij Urandi, nabij de grens met Minas Gerais.

De planten prefereren de lager gelegen plaatsen, zij groeien tussen struikgewas, maar ook op kale rotswanden.

De begeleidende flora bestaat voornamelijk uit grote, roodgetinte *Bromelia's*, *Arrojadoa aureispina* Buin. & Bred., *Melocactus deinacanthus* Buin. & Bred., *Pseudopilocereus* spec., *Coleocephalocereus goebelianus* (Vaupel) Buin. en *Brasilicereus phaecanthus* (Gürke) Backeberg.

Hauptstrasse 83, D-5020 Frechen 1

Vertaling: A.B. Pullen

Backeberg, C. (1960): *Die Cactaceae IV*, Jena

Backeberg, C. (1966): *Das Kakteenlexikon*, Jena

Kakt. and Sukk. 33 (7): 146-149

Britton, N.L. &

Rose, J.N. (1920): *The Cactaceae*, New York

Buining, A.F.H. (1968): *Wieder mal eine neue Kakteenart?*

Zehntnerella Br. & R.

Kakt. u.a. Sukk. 19 (11): 211-212

Buxbaum, F. (1959): *Gattung Espostoa* - In: Krainz, H. (ed): *Die Kakteen*, CVa-3 Bl.

Buxbaum, F. (1959): *Die behaartblütigen Cephalienträger Südamerikas*

Österr. Bot. Z. 106 (1/2): 138-158

Buxbaum, F. (1969): *Die Entwicklungslinien der Kakteen in Südamerika*

In: Fittkau, E.J., Illies, J., Klinge, H., Schwabe, G.H. & Sioli, H. (ed): *Biogeography and ecology in South America* 583-623, Den Haag

Buxbaum, F. (1971): *Die Blüte der Espostoa (subgen. Facheiroa) ulei* (Gürke) F. Buxbaum

Kakt. u.a. Sukk. 22 (7): 132-134

Ritter, F. (1968): *Die Cephalienträger unter den Kakteen Brasiliens*

Kakt. u.a. Sukk. 19: 87-90, 119-123, 140, 156-162

Ritter, F. (1979): *Kakteen in Südamerika I*, Spangenberg

Werdermann, E. (1933): *Brasilien und seine Säulenkakteen*, Neudamm

Matucana aureiflora Ritt.

F.J. VANDENBROECK

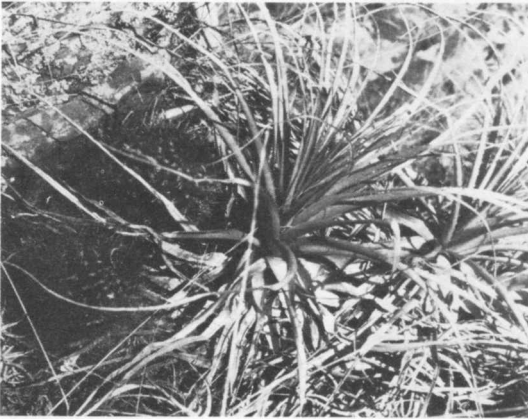
Toen ik in Noord-Peru van Celendin in de richting van de Stad Cajamarca reisde kwam ik enigszins teleurgesteld in Baños del Inca aan. Tijdens de voorgaande dagen had ik vergeefs uitgekeken naar *Matucana celendinensis* Ritt. Geen enkele plant kreeg ik te zien. Daarom besloot ik vanuit Baños del Inca op zoek te gaan naar *Matucana aureiflora* in de hoop deze keer meer succes te hebben. Door Ritter wordt deze plant als een zeldzaamheid beschouwd en als typestandplaats geeft hij Baños del Inca aan. Baños del Inca is een kleine plaats in de vruchtbare hoogvlakte (2800 m) van Cajamarca gelegen, die zijn naam dankt aan een reeks thermale bronnen. Volgens de overlevering zou de Inca Atahualpa hier verpozing en herstel gezocht hebben na zijn strijd tegen zijn rivaliserende broer Huascar in Cuzco. Wanneer men de streek bezoekt verwondert men er zich aanvankelijk over dat er succulenten zouden kunnen voorkomen. Het gebied rond Cajamarca is een groene vruchtbare hoogvlakte in de Andes, waar landbouw en vee-teelt bedreven worden. Men ontmoet er zelfs, hoe onwaarschijnlijk dit ook moge lijken, sappige weilandjes omzoomd met een soort wilg, die onwillekeurig het beeld van landschappen bij ons oproepen.

Op goed geluk trokken we dan maar naar de meest nabijge rotsformatie. Een pad zoekend langs stromende beekjes, eucalyptusbosjes, agaveheggen en uit adobe opgetrokken boerderijtjes ging het naar de rotsen toe. Bij het naderen van de rotsformatie leek deze wat plantengroei betreft wel veelbelovend te worden. En inderdaad, aan de voet van de rotsen veranderde de biotoop op abrupte wijze. Het vruchtbare land week hier voor een wereld van dorheid. Metershoge, zich grillig vertakkende *Austrocylindropuntia's*, schijfopuntia's, een grote soortenrijkdom aan *Tillandsia's* en mooie exemplaren van *Fourcroya andina* bepaalden het landschap. *Fourcroya's* zijn planten die sterk aan *Agave americana* doen denken, echter door bloeiwijze en habituskleur verschillen. Ze zijn inheems voor de Andes, dit in tegenstelling tot de Agave die er ingevoerd en gedeeltelijk verwilderd is. Bovendien konden we door de veldkijker aan de rotswanden goudgeel bedoornde bolvormige tot kort zuilvormige cactussen waarnemen. De planten waren via rotsrichels bereikbaar en bij nader toezien ging het hier om sterk bedoornde vormen van *Matucana aurantiaca* (Vpl) Buxb. Een merkwaardigheid was wel dat de planten uitsluitend in rotsspleten op bijna loodrechte wanden groeiden, meestal omringd door korstmossen en grijze *Tillandsia's*. De bloei was nog maar kort tevoren voltooid, sommige planten droegen al vruchten. We waren verrast over de lengte die deze planten konden bereiken: vanaf de rotswand schuin omhoog groeiend waren sommige wel 40 cm lang waarbij alleen de bovenste 15 cm knotsvormig is verdikt en de goudgeel bedoornde habitus behoudt.

Dit was echter niet de plant waarvoor we speciaal gekomen waren en daarom zochten we een doorgang die ons toegang zou verschaffen tot het bovenste rotsplateau. En daar wachtte ons de verrassing van tientallen prachtige helgeel bloeiende exemplaren van *Matucana aureiflora*. Het was een prachtig gezicht, temeer daar men vanaf het plateau van een uniek uitzicht over de vlakte van Cajamarca kon genieten.

Zoals de meeste liefhebbers weten onderscheidt het geslacht *Matucana* zich door typische zygomorfe (tweezijdig symmetrische) bloemen met lan-

ge bloembuis en zijdelings gerichte bloemkelk, dit met het oog op de bestuiving door kolibri's. Dit bevruchtingsproces hadden we voordien trouwens kunnen observeren op een standplaats van *Matucana yanganucensis* Rauh et Backbg. Zoals uit de hierbij gevoegde foto's echter blijkt, bezit *M. aureiflora* radiaire bloemen en is als zodanig de enige vertegenwoordiger van het geslacht *Matucana* met zulke bloemen. Ritter stelde daarom voor deze plant, die overigens alle typische Matucana-kenmerken vertoont, het subgenus *Incaia* op. De planten groeien plat bolvormig, spruiten zelden of nooit en zitten meestal als donkergroene schijven slechts enkele centimeters boven de grond. Deze compacte groei wijst op extreme klimaatsomstandigheden, zoals hitte en nachtvorst, op de standplaatsen die rond de 3000 m liggen. Merkwaardig is dat Ritter een maximum plantdoorsnede van slechts 13 cm aangeeft. Rauh spreekt van een doorsnede van 30 cm. Wij van onze kant vonden als grootste doorsnede 25 cm. De bruingele bedoorning is nogal variabel: vooral opvallend is dat jonge planten slechts aanliggende randdoorns bezitten en bij oudere planten donkere rechtopstaande middendoorns ontstaan.

Matucana aurantiaca in een rotsrichel samen met bromeliaceën

Oudere, sterk bedoornde plant van *Matucana aureiflora*

Foto's van de schrijver

Habitus en bloeiwijze van *Matucana aureiflora*. Let op de zweefvlieg in de open bloem

In een interessante beschouwing pogt Ritter een verklaring te geven voor deze van het geslacht *Matucana* afwijkende bloeiwijze. Ritter meent dat *M. aureiflora* vroeger ooit een zygomorfe bloem moet hebben gehad, doch dat door bepaalde ongunstige omstandigheden (b.v. een tekort aan kolibri's) de evolutie naar een aktinomorfe (veelzijdig symmetrische) bloem werd gestimuleerd die meer is gericht op een bestuiving door insecten. We konden trouwens zweefvliegen op de bloemen observeren. Ritter meent dan ook dat we hier een uitzonderlijk feit kunnen waarnemen: het begin van het ontstaan van een nieuw geslacht. *Matucana aureiflora* zal zich voornamelijk door deze aparte bloeiwijze op een verschillende manier verder kunnen ontwikkelen en verspreiden dan de andere *Matucana*-soorten en na verloop van tijd zich zelf opsplitsen in variëteiten (rassen) en soorten.

De groeiplaatsen van beide soorten zijn, zoals reeds beschreven, uitgesproken gescheiden: *M. aurantiaca* groeit op de rotsmuren terwijl *M. aureispina* op het plateau voorkomt. Ze zijn zelfs gescheiden door een zone waar geen van beide te vinden is. De planten komen nooit onder elkaar voor. Derhalve kunnen we stellen dat beide planten niet alleen een verschillende ecologische nis (insekten- versus kolibriverstuiving) bezetten, maar ook een verschillende habitat hebben.

De rotsformatie waarop deze planten groeien, zijn als het ware eilanden in een sterk in cultuur gebrachte omgeving. Het is voor de aldaar groeiende xerofytische flora een goede zaak dat deze rotsachtige heuvels volkomen ongeschikt zijn voor landbouw of veeteelt. *Matucana aureiflora* was uitsluitend te vinden op de bovenste, meest onbeschutte rotsplateaus, waar de plant samengroeide met hoofdzakelijk korstmossen en grassen, die op het ogenblik van onze waarneming wegens het droge winterseizoen verdord waren.

De plant is in Peru dus een winterbloeier, wat betekent dat zij in het droge zonnige jaargetijde bloeit. De zomer wordt in die streken gekenmerkt door veel neerslag en een hogere gemiddelde temperatuur.

Matucana aureiflora is, zoals enkele andere vertegenwoordigers van het geslacht, een typisch hooggebergtecactus. Bij cultuur is een maximale bezonning zeker aangewezen. De plant is in droge culturomstandigheden bestand tegen lage overwinteringstemperaturen. Het is een prachtige plant die beslist het kweken waard is.

Van Akenstraat 66, 1850 Grimbergen, België

Geraadpleegde literatuur:

F. Ritter: Kakteen in Südamerika. Band IV

C. Backeberg: Das Kakteenlexikon

Sulcorebutia crispata Rausch

A.B. PULLEN

Deze soort is in 1970 beschreven door W. Rausch (K.u.a.S. 21-6, 1970). Het plantelichaam van het afgebeelde exemplaar is gedrukt kogelvormig, 2,5 cm hoog bij een diameter van 4 cm. Het bezit een penwortel, die enkele malen langer is dan het plantelichaam hoog is. Aan de basis verschijnen zo nu en dan zijspruiten.

*Sulcorebutia
crispata*

Foto van de schrijver

Het aantal ribben, die in knobfels opgelost zijn, bedraagt 13. De areolen zijn, zoals bij alle planten van dit geslacht, langgerekt. De doorns zijn dun, sterk gebogen, grijswit tot licht roodbruin van kleur. De doorns, afkomstig van verschillende areolen, zijn als het ware met elkaar vervlochten. De bloemen verschijnen willig vanaf half mei. Zij hebben een doorsnede van ongeveer 3 cm. De moeilijk te definiëren bloemkleur komt op de foto goed tot z'n recht.

De groei is, op eigen wortel, goed, maar langzaam. Van deze soort bezit ik geen geënte exemplaren, maar het is aannemelijk, dat exemplaren van deze soort geënt ook wat sneller zullen groeien en wat groter worden dan op eigen wortel, zoals de meeste Sulco's.

Sulcorebutia's zijn beslist geen moeilijke planten in de cultuur. Zij vragen als hooggebergteplanten echter veel licht, zodat vensterbankcultuur misschien tot teleurstelling kan leiden. 's Zomers ruim water geven, koel en droog overwinteren.

Sulco's zijn in het algemeen goed uit zaad op te kweken, mits men maar goed, kiemkrachtig zaad te pakken kan krijgen. Daar mankeert het nog wel eens aan. Ook vele, door mij in de handel gekochte zaden bleken niet te willen kiemen. Als het zaad wel kiemt, is het opkweken van de jonge plantjes beslist niet moeilijker dan het grootbrengen van andere Zuidamerikaanse soorten. Men kan dan in het derde of vierde jaar bloei verwachten. *Sulcorebutia crispata* is afkomstig uit Bolivia, departement Chuquisaca en groeit op een hoogte van 2400 m.

Het veldnummer is WR 288.

Beatrixlaan 10, 7711 KG Nieuwleusen

Cartoon

Gerard Beets, Oostereinderweg 359, 1432 BT Aalsmeer

TIJDSCHRIFTEN

Cactus jrg. 14 nr. 6 (1982)

Begin van het reisverslag door Mexico van Ria Theuws. Simon start een serie over de gedragingen van enkele cactussen bij de bevruchting. In dit eerste gedeelte komt de mogelijkheid aan de orde zelfsteriele planten tot soortechte zaadvorming aan te zetten. Lampo belicht *Fero-cactus fordii*, een fero die reeds na 5 jaar kan bloeien.

Cactus jrg. nr. 7-8 (1982)

Theuws besluit haar reisverslag rond Cadereyte in Mexico. Fritz beschouwt diepgaand *Sulcorebutia glomeriseta* in zijn serie over verwanten van *S. arenacea*. Simon besluit zijn artikel over gedragingen van enige cactussen bij de bevruchting en beschrijft de resultaten van irritatiebestuivingen. Verder worden enkele *Kalanchoë's* voorgesteld en een cactusvijand, de zwarte vlieg.

Cactus jrg. 14 nr. 9 (1982)

Van Maele gaat in op de dorens van cactussen en verlucht zijn artikel met zeer interessante REM-opnamen. Het toont grote verschillen aan tussen de dorens van cactussen. Theunissen stelt zich de vraag wie de auteur van het geslacht *Notocactus* is en komt voorlopig tot de conclusie dat die moet luiden (Schumann) Backeberg & Knuth. Simon beschouwt de historie en het uiterlijk van *Echinocactus reichii*, thans bekend als *Thelosephala reichii*. Korte notities over *Azureocereus*, *Backebergia* en *Lenophyllum*.

Cactus jrg. 14 nr. 10 (1982)

In een afsluitend artikel over de verwantschap van *Sulcorebutia arenacea* behandelt Fritz *S. muschii*. Hij vergelijkt de planten WR 607 en L. 974 met de oorspronkelijke beschrijving van Vasquez.

Neut geeft een nauwgezette beschrijving van *Notocactus concinnus*. Vanmaele besluit zijn beschouwing over cactusdorens. *Mammillaria pottsii* wordt in enkele woorden voorgesteld.

Cactus jrg. 14 nr. 11 (1982).

Geopend wordt met een opstel van een 16-jarige over "het kweken van succulenten: een aangename vrijetijdsbesteding", bekroond in een wedstrijd uitgeschreven door het Algemeen Nederlands Verbond "Neerlandia". Alleszins de moeite waard. Kort besproken worden *Mammillaria bombycina*, *Bartschella* en *Bergerocactus*. Simon haalt Jajó uit de vergetelheid en met hem *Lobivia jajoiana*. Verelst bespreekt de bouw van een zaadje en een aantal zaadtypen.

Cactus jrg. 14 nr. 12 (1982).

Verelst besluit zijn artikel over het uiterlijk van cactuszaden, een artikel waarmee getoond wordt dat zelfonderzoek, ook al is men geen bioloog, zeer interessant kan zijn. Beukelaers start een artikel over het geslacht *Cochemia*. Kort besproken worden *Blossfeldia*, *Bolivicereus*, *Pelecyphora aselliformis* en *Rebutia marsoneri*.

C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Hamelen

The National Cactus & Succulent Journal, 37 (3). 1982

J. Rau koos de *Agave*-familie als onderwerp en hij bespreekt de daarin opgenomen geslachten. H. Broogh heeft het over een reisverslag naar de Canarische Eilanden. M. Roberts besteedt aandacht aan de kasverzorging tijdens de winterperiode. G. Rowley publiceert het restant van een lijst met tussengeslachtelijke hybriden. Cactussen en vetplanten op postzegels afgebeeld krijgen de aandacht van V. Corbett. W. Keen brengt het planteportret van *Poellnitzia rubriflora*. H. Broogh is toe aan deel 3 van zijn fotoworkshop. E. Putnam voert in het kort *Espostoa mirabilis* voor het voetlicht. Hoe *Pterocactus tuberosus* tot bloei komt, doet B. Weightman uit de doeken. Ph. Goodson geeft een kort portret van *Lobivia "Gloriosa"*. W. Keen doet dit voor *Plumeria rubra*.

The National Cactus & Succulent Journal, 37 (4). 1982.

H. Broogh is toe aan deel 2 van zijn reiservaringen op het eiland Tenerife, waar hij o.m. Fr. Ritter ontmoette. G. Krulik schrijft over de 'warmbloedige' cactus, in welk artikel nader wordt ingegaan op de levensfuncties van dit planttype. Ph. Goodson vraagt aandacht voor *Wigginsia erinacea*. M. Bayer bestudeerde de *Haworthia's* in de G.G. Smith-collectie. Fr. Ritter doet uit de doeken, wat nu eigenlijk de ware *Lobivia famatimensis* is. Een kort artikel wijdt D. Castle aan een ruim 200 jaar oude exemplaar van *Ariocarpus fissuratus* var. *lloydii*. Met ingang van 1983 gaan beide Engelse zusterverenigingen in één verband op, met als nieuw huisorgaan de British Cactus and Succulent Journal.

The Cactus & Succulent Journal of Great Britain, 44 (3). 1982

R. Kiesling behandelt uitgebreid het geslacht *Pterocactus*. C. Walker vraagt zich af wat het geslacht *Stapelia* nu eigenlijk inhoudt. De dames S. Dupont en H. Hartmann brengen een wetenschappelijk artikel terzake van de pollen-exinestructuur bij de planten van het geslacht *Leipoldtia*. Daarbij zijn een groot aantal duidelijke REM-foto's geplaatst. L. Mitich vraagt aandacht voor *Nolina parryi*, in de volksmond in de zuidwestelijke streek van de V.S. "beregias" geheten.

The Cactus & Succulent Journal of Great Britain 44 (4). 1982.

G. Rowley produceert een complete overzichtslijst van *Lobivia*-namen. N. Taylor vraagt in woord en beeld aandacht voor *Rebutia heliosa* var. *cajasensis*. P. Bruyns gaat vrij uitgebreid in op *Huernia namaquensis*. D. Hunt geeft naamlijsten van Mexicaanse *Mammillaria*-soorten, gespecificeerd naar gelang de mate van zeldzaamheid, bedreiging met uitroeiing etc. N. Taylor becommentarieert Rizzini's studie terzake van de Braziliaanse Melocactussen. D. Hunt houdt zich bezig met de recente ontwikkelingen in de nomenclatuur.

Mitteilungsblatt des AfM, IV, 1982

M. Fiedler verhaalt over de Huntington Garden in Californië. Uit een oud Duits cactustijdschrift (1929) genomen, laat men een aantal *Mammillaria*'s de revue passeren, inclusief de Latijnse diagnoses. R. Pillar beschouwt *Mammillaria species Teyuca*, Rep. 956, en vermoedt hier met *Mamm. collina* te maken te hebben. B. Wollenschläger geeft zijn ervaringen uit eigen kas.

Mitteilungsblatt des AfM, V, 1982.

M. Fiedler is toe aan deel 2 van zijn bezoek aan de Huntington Garden. Een uit 1931 gepubliceerd verhaal van Fr. Bödeker over *Mamm. painteri* en *Mamm. erythrosperma* wordt weer gebracht. O. Appenzeller vraagt aandacht voor het thema nomenclatuur. H. Frankhauser vraagt zich af wat *Mamm. species "Qioteppec"* voorstelt. Voor *Mamm. klawidae* doet dat H. Bannwarth. R. Pillar vraagt wie *Mamm. mixtecensis* werkelijk kent. Dezelfde schrijver behandelt *Mamm. species "Zamora"* en komt tot de bevinding met *Mamm. uncinata* te maken te hebben. O. Appenzeller vertelt over zijn kaservaringen.

Mitteilungsblatt des AfM., VI, 1982.

Het eerste artikel handelt over het ondergeslacht *Cochemia* (auteur alleen bij de redactie bekend). De originele planteportretten van *Mamm. pubispina* en *Mamm. ritterana* van de hand van Fr. Bödeker worden behandeld. R. Pillar vraagt aandacht voor *Mamm. species Rep. 545*, waarvan de schrijver aanneemt dat deze verwant is aan *Mamm. melanocentra*. B. Wollenschläger vervolgt zijn vaste rubriek, waarin hij zijn kweekervaringen e.d. kenbaar maakt.

The Journal of the Mammillaria Society, 22 (5). 1982

D. Loughton verhaalt over zijn *Mammillaria*verzameling. B. Putnam vertelt over zijn ervaringen met ditzelfde geslacht. T. Green breekt een lans voor het geslacht *Coryphantha*. J. Pilbeam vraagt aandacht in zijn vaste rubriek voor een 4-tal *Mammillaria*'s, t.w.: *M. beneckeii*, *M. sphaerica*, *M. longimamma* en idem var. *uberiformis*. Van alle vier wordt een grote, redelijk goede zw-foto daarbij afgedrukt. T. Baker behandelt een paar cristaten. D. Fela geeft zijn kweekervaringen onder Zuidwestpennsylvanische omstandigheden weer.

Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

Rectificatie: In het artikel *Gymnocalycium* (III), *Succulenta* no. 4, 1983 p. 72, moet na de 2e regel worden toegevoegd: ...ne vlakke top bijna kegelvormige knobbeltjes. Het hilum is ovaal, vlak en...

VOOR VELEN IS CACTUSKWEKEN EEN KUNST,
MAAR DE NATUUR LEVERT ONS
ONOVERTROFFEN KUNSTWERKEN.

Wilfried Verhe

INHOUD

Gymnocalycium (V) - L. Bercht	118
Mesembryanthemaceae (XXXII) - Fr. Noltee en A. de Graaf	120
Schlösser-veldnummers - H. Schlösser	123
Boekbespreking - H. Broogh	123
De levende steen... de edelsteen uit Coahuila - E. Lanssens	124
De noodzaak tot bescherming van cactussen (slot) - H.A. Harrington	125
Problemen bij de cultuur van <i>Stapelia</i> -achtigen (<i>Stapeliaceae</i>) (2) - P. Dekker	127
Een bijdrage tot de systematische betekenis van <i>Zehntnerella chaetacantha</i> - P. Braun	131
<i>Matucana aureiflora</i> - F.J. Vandenbroeck	134
<i>Sulcorebutia crispata</i> - A.B. Pullen	137
Cartoon - G. Beets	138
Tijdschriften - C. Bercht, Th. Neutelings	139
Rectificatie	140